

DRAUGAS

PERIODICALS
March 10, 1999 90th ANNIVERSARY
Vol. LXXXVII

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
TREČIADIENIS - WEDNESDAY, KOVO - MARCH 10, 1999

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 03/09/99

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

90-IEJI METAI

Nr. 48
Kaina 50 c.

Prezidentas neišgirdo iš premjero visų atsakymų į klausimus

Vilnius, kovo 9 d. (Elta) — „Deja, negavau atsakymų į visus man nerimą keliančius klausimus“, sakė antradienį žurnalistams prezidentas Valdas Adamkus, paprašytas pakomentuoti pirmadienį vakare įvykusį jo susitikimą su premjeru Gedimynu Vagnoriu.

Pasak V. Adamkaus, susitikime buvo aptartos svarbios valstybės ekonominės, finansų ir politinės problemos. „Tai gyvenimo iškelti klausimai — privatizavimo skaidrumas ir jo lėšų panaudojimas, energetikos problemos, ypač elektros linijos tiesimo į Vakarus projekto įgyvendinimas ir Baltarusijos skolos už patiektą elektros energiją, finansų padėtis, biudžeto nevykdymas, nedarbo augimas“, vardijo prezidento gyvenamojoje rezidencijoje Turniške apie tris valandas trukusio pokalbio temas V. Adamkus.

Paklaustas, ar dėl ko nors buvo galutinai išsiaiškinta, valstybės vadovas atsakė: „Turbūt dėl nieko“.

Prezidentas pakartojo norį pastovumo valstybėje. Jis kategoriškai nesutinka, kad kai kurių vyriausybės veiksmų kritika grįžtų į jos autoritetą. „Mes abu su premjeru norime stabilumo, bet tai jokiū būdu nereiškia, kad negalime kritiškai pasisakyti tais atvejais, kai matau, kad yra reikalas apie tai kalbėti. Tai jokiū būdu nereiškia vyriausybės diskreditavimo“, tvirtino valstybės vadovas.

V. Adamkus žadėjo ir ateityje raginti vyriausybę spręsti tuos klausimus, kurie jam kelia nerimą.

Pasak prezidento, susitikime nebuvo kalbėta apie kokių nors ministrų pakeitimą dabartinėje vyriausybėje. „Tik pasikeitimai nuomonėmis dėl laisvo aplinkos ministro posto. Aš išreiškiu pageidavimą, kad tai būtų kvalifikuotas žmogus“, sakė V. Adamkus, pridūręs, kad jis turi keletą kandidatų į laisvą ministro vietą, tačiau neįvardijo jų. „Nežinau, ar juos pavyktų pakviesti dirbti vyriausybėje“, teigė val-

stybės vadovas.

Aplinkos ministro vieta liko laisva praėjusią savaitę, kai iš šių pareigų atsistatydino centristas Algis Čaplikas. Centro sąjunga atšaukė savo deleguotą ministrą iš vyriausybės dėl nesutarimų su valdantiąja Konservatorių partija.

Pokalbyje prezidentas klausė premjero, kodėl vyriausybė nesiėmė veiksmų, kad išsiaiškintų su Pramoninkų konfederacijos vadovo Bronislovo Lubio vardu siejamus skandalus. Pastaruoju metu pareikšta daug abejonių dėl Klaipėdos jūros krovinių verslovės „Klasco“ privatizavimo, bandymų reketuoti susivienijimą „Power Bridge“. Pasak laikraščio „Respublika“, apie tokį B. Lubio elgesį Vakarų valstybių diplomatai yra oficialiai informavę prezidentą, Seimo pirmininką ir premjerą. Ypačingą Adamkaus nerimą sukėlė B. Lubio pareiškimas praėjusią savaitę, jog nurimus Rusijos krizei, pramonininkai reikalautų, kad būtų nuvertintas litas.

Prezidentas tada pareiškė, kad Lietuvą apėmusi ekonominė krizė, negali būti nei kalbos apie lito atsiejimą nuo JAV dolerio. Atsakydamas į tai, vyriausybę apkaltino prezidento atstovus „finansinio nestabilumo provokavimu“.

Dienraščio teigimu, jau kelias dienas prezidento patarėjai intensyviai tariausi, bandydami suprasti, ko iš tiesų siekia G. Vagnorius ir kaip tokioje situacijoje turėtų elgtis prezidentas.

Siekdamas išsiaiškinti iki galo, prezidentas ir nutarė pasikviesti premjerą atviram pokalbiui. Prezidento patarėjų nuomone, stebint premjero elgesį, jiems vis labiau atrodo, kad šis savo veiksmais bando išprovokuoti V. Adamkų į atstatydinti. Bet, pasak patarėjų, valstybės vadovas mano, kad premjeras gali dirbti ir toliau, jei tik imsis konkrečių veiksmų, kad įveiktų ekonominę krizę.

Prezidentas nori pats skirti Konkurencijos tarybą

Vilnius, kovo 6 d. (BNS) — Prezidentas Valdas Adamkus pareikalavo sau teisės skirti Konkurencijos tarybą premjero teikimu.

Vasarį Seimo priimtas įstatymas numato, kad 5 narių tarybą skiria vyriausybė, premjerui pasiūlius ir prezidentui pritarus.

V. Adamkus kovo 5 d. pasirašė dekretą dėl Konkurencijos įstatymo grąžinimo pakartotinam svarstymui Seime.

Prezidento nuomone, įstatyme numatytas Konkurencijos tarybos statusas bei atsakomybė nesudaro prielaidų tin-

kamai vykdyti tarybai pavestą funkciją, ypačingai susijusią su valstybės valdymo ir savivaldos institucijų sprendimų ir veiksmų, turinčių įtakos konkurencijai, priežiūra.

V. Adamkui kelia abejonių Konkurencijos tarybos sudarymo tvarkos atitikimas Konstitucijos nuostatomis, įtvirtinantioms valdžių pasidalijimo principus.

Valstybės vadovas siūlo, kad Konkurencijos taryba būtų ne vyriausybės, o valstybinės įstaiga, išvadas dėl įstatymų projektų poveikio konkurencijai teikianti Seimui ir vyriausybei.

Svarstant įstatymo projektą Seime, Ekonomikos komitetas irgi siūlė, kad Konkurencijos taryba būtų ne vyriausybė, o valstybinė institucija.

V. Adamkus taip pat siūlo, kad taryba metines veiklas atskaitas teiktų ne tik vyriausybei, bet ir Seimui.

Vasarį balsuojant dėl įstatymo Seime, jis buvo priimtas konservatorių balsais.

Kovo 4 d. vykusiame susiti-

Kovo 9 dieną Lietuvos Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis baigė savo 5 dienų vizitą Jungtinėse Amerikos Valstijose. Įtemptoje parlamento vadovo dienotvarkėje buvo susitikimai su JAV Valstybės departamento, Senato, Atstovų rūmų, ginkluotųjų pajėgų atstovais, užsienio lietuvių, V. Landsbergis skaitė paskaitą Čikagos Loyola universitete. Diskusijose su aukštais JAV pareigūnais buvo pabrėžiamas Lietuvos siekis tapti NATO nare, Lietuvos kariuomenės pertvarka, siekiant priartėti prie sąjungos keliamų reikalavimų. Antradienio rytą Seimo pirmininkas apsilankė ir „Draugo“ dienraštyje.

Nuotr.: JAV senatorius Dick Durbin (kairėje) kovo 5 dieną savo įstaigoje Washington, D. C., priėmė Lietuvos Seimo vadovą Vytautą Landsbergį. (Dick Durbin press release)

Ignalinos elektrinė veiks, kol atitiks saugumo reikalavimus

Vilnius, kovo 8 d. (BNS) — Lietuvos ministras pirmininkas Gediminas Vagnorius pareiškė, kad reikalavimai anksčiau laiko uždaryti Ignalinos atominę elektrinę (IAE) yra nepagrįsti.

„Ministras pirmininkas laikosi nuostatos, kad šie reikalavimai nėra pagrįsti — jie labiau atspindi politines ar komercines nuostatas, o ne saugios branduolinių energetikos sąlygas“, pirmadienį pranešė premjero atstovas spaudai.

Pasak pranešimo, premjeras yra gavęs iš Europos Rekonstrukcijos ir plėtros banko, taip pat „kai kurių Europos Komisijos pareigūnų primygtinai siūlymus“ priimti sprendimą iki 2002 metų uždaryti 1-ąją IAE bloką, o iki 2007 metų — 2-ąją.

Jaunimas vengia tarnybos Lietuvos kariuomenėje

Vilnius, kovo 9 d. (BNS) — Krašto apsaugos savanorių pajėgos (KASP), vykdančios šaukimą į karo tarnybą, ir toliau susiduria su tomis pačiomis problemomis — vaikinai šaukimą ignoruoja, o jų sveikata prasta.

Spaudos konferencijoje antradienį KASP vadas pulkininkas Arvydas Pocius sakė, kad po truputį daugėja šaukiamųjų jaunuolių, atvykstančių į teritorinės gynybos štabus.

Pernai pagal šaukimo lapelius atvyko 64,8 proc. pašauktų jaunuolių arba 48,000 iš 74,584. 1997 metais atvyko apie 58 proc. Numatoma, kad tarnybą kariuomenėje šiemet pradės 5,455 jaunuoliai (pernai 6,038), iš kurių

kime su prezidentu, Seimo kancleris konservatorius Jurgis Razma sakė norįs, kad diskusijos dėl tarybos formavimo „netaptų dar vienu įtampos židiniu“.

Premjero nuomone, „tokie nepagrįsti ankstyvo IAE uždarymo reikalavimai negali būti siejami su Lietuvos derybų dėl stojimo į Europos Sąjungą pradžia, kuriai Lietuva yra visiškai pasirengusi“.

Pasak pranešimo, vyriausybė pasiūlė tarptautinės specialistų grupės sudarymą, taip pat sutiktų, kad būtų sudaryta dvišalė Europos Komisijos ir Lietuvos darbo grupė, kuri prireikus, dar kartą įvertintų šių atominų reaktorių saugumą ir tikrų jų naudojimo terminus.

Premjeras G. Vagnorius priitaria nepriklausomų žinovų išvadoms, kad 1-asis IAE blokas galėtų būti vartojamas dar 10-15 metų, o 2-asis — dar penkerius metus po pirmojo uždarymo.

3,500 tarnaus krašto apsaugos sistemoje 1,900 — vidaus reikalų sistemoje.

Šiemet Lietuva, padedant Švedijai, diegia naują šaukimo sistemą. Rudenį pradės veikti pirmasis naujojiškasis šaukimo centras Kaune, kitais metais — Klaipėdoje ir Panevėžyje, o 2001-iais — Vilniuje. Vienas šaukimo centrų per metus turėtų patikrinti apie 8,000 jaunuolių sveikatą, centras taip pat kauptų duomenų bazę apie tarnaujancius karius.

KASP Prievolės poskyrio viršininkas kapitonas Kestutis Jankauskas sakė, kad centruose dirbs nuolatiniai darbuotojai, jie nesikeis. Dabar Lietuvoje veikia apie 50 naujų šaukimo komisijų, kur dirba daugiau kaip 3,000 asmenų, 60 sveikatos patikrinimo komisijų, kuriose dirba 500 medikų. Pasak K. Jankausko, kadangi darbuotojai nuolat keičiasi, komisijų darbas nėra kokybiškas.

Lietuva stengsis išvengti 2000 metų „kompiuterinės“ suirutės

Vilnius, kovo 9 d. (Elta) — Lietuva, palyginti su kitomis Baltijos valstybėmis, pakankamai gerai supranta ir sprendžia 2000 metų problemą, teigia valdymo reformų ir savivaldybių reikalų viceministras, Informatikos departamento direktorius Renaldas Gudauskas, kiekvieną savaitę dalyvaujantis 2000 metų problemos sprendimo koordinatorių susitikimuose.

Lietuvoje yra apie 50-60 strateginių objektų, kurių pasenusi programinė įranga gali sukelti sumažinti duomenų bazę. Daugelis senųjų kompiuterių programų moka atpažinti tik du paskutiniuosius metų skaičius. Nepertvarkius šių programų, kompiuteriai 2000-uosius metus gali atpažinti kaip 1900-uosius.

Vien informacinių sistemų tikrinimui, pirminiais ministrų duomenimis, reikės apie milijono litų. Kokių lėšų reikės artėjančiai krizei įveikti, kol kas niekas negali atsakyti.

Finansinę paramą, pertvarkant informacines sistemas, Lietuva ketina gauti iš Pasaulio banko.

R. Gudausko tvirtinimu, svarbiausios kryptys — laivinykystė ir oro transportas, tačiau kompiuterių paininga gali sukelti petrukius elektros tiekime, telekomunikacijų bei bankų srityse.

Artimiausiu metu vyriausybė ketinama pateikti nutarimo projektą, kuriame bus siūlomas strateginių objektų sąrašas, paliekant galimybę jį papildyti. Siūloma įteisinti asmeninę šių objektų vadovų atsakomybę už 2000 metų problemos sprendimą. Taip pat siūloma patvirtinti nuostatas, kad visą informaciją turėtų Informatikos departamentas.

Specialistai perspėja, kad iki 2000-ųjų likus mažiau nei metams, kai kurie informatikos vartotojai dar nesugebės imtis būtinų veiksmų kompiuteriams perprogramuoti.

Prie Seimo rūmų vėl iškilo badautojų palapinės

Vilnius, kovo 9 d. (BNS) — Antradienio naktį spustelėjus šalčiai, grupė smulkųjų pėkiaučių tapo sunkiau tęsti badavimą pievoje prie Seimo.

Kovo 5-ąją smulkieji pėkiaučiai atnaujino gruodį nutrauktą bado streiką, reikalaudami, kad vyriausybė pakleistų nutarimus dėl prekybos turgavietėse tvarkos. Vyriausybė teigia jau atsižvelgusi į daugumą smulkųjų verslininkų keliamų reikalavimų.

Pirmadienį pablogėjus sveikatai, iš badaujančių greitai pasitraukė marijampolietė Stasė Dzingienė. Moteris nesilaikė ir sostinės medikus ir artimųjų buvo išvežta namo.

Antradienio rytą pakilo temperatūra kaunietai Nijolei Sidlauskienėi, jei smarkiai ištino kojos. Buvo iškviesta greitoji pagalba.

Penktąją akcijos badavimo dieną žmonės šildosi prie laužo. Jie teigia nieko nevalgę ir tik geria arbatą.

Anksčiau vyriausybė pagrasino patraukti baudžiamojon atsakomybėn akcijos organizatorius, jeigu dėl bado nukentėtų nors vienas jos dalyvis. Šeštadienį Vilniaus policija įsėjo smulkiosius verslininkus nutraukti badavimą, kaip pažeidžiantį įstatymus ir keliantį grėsmę jos dalyvių sveikatai.

Badavimą suorganizavo Smulkųjų verslininkų ir pre-

visi šaukimai į teritorinius gynybos štabus yra privalomi vykdyti, ir už neatvykimą baudžiama administracine 100 litų bauda, neatvykus antrą kartą — nuo 500 iki 1,000 litų arba, pagal Baudžiamąjį kodeksą, nuo 1 iki 5 metų laisvės atėmimo. Dėl vengimo atlikti privalomąjį karo tarnybą pernai baudomis nutraukė 6,000 jaunuolių, tačiau 4,000 atsisakė jas mokėti. Baudas išieškoti turėjo atstolių kontoros, bet jos išieškojo tik 13 proc. visų baudų.

Tačiau ir toliau didžiausia problema yra jaunuolių sveikatos būklės patikrinimas. Iš pernai pašauktų jaunuolių sveiki buvo 48 proc., o kai kuriose apskrityse šis skaičius buvo dar mažesnis.

kiautojų asociacija (SVPA), kurios pirmininkas Eduardas Šablinskas paskelbė renginyje nedalyvausiant, kai vasarį vyriausybė apkaltino jį siekiant politinių tikslų.

E. Šablinskas kandidatuoja šį mėnesį Naujosios Vilnios apygardoje įvyksiančiuose rinkimuose į laisvą Seimo vietą. Jam suteikta neliečiamybė.

Lietuvos pamaryje — kraustymosi nuotaikos

Šilutė, kovo 9 d. (Elta) — Šilutės rajono ekstremalių situacijų valdymo centro darbuotojai antradienį laukė naujų prašymų iškeldinti iš užtvindytų sodybų, nes potvynis rajone vis dar plečiasi.

Antradienio rytą pamaryje jau buvo užlieta 25,000 hektarų teritorija, kurioje atsidūrė 25 kaimai. 512-oje šių kaimų sodybų gyvena 1,954 žmonės. Nepravaziuojami 82 kilometrai kaimo kelių. Toliau kyla vandens lygis apsemtoje Šilutės-Rusnės kelio atkarpoje — jis jau pasiekė 90 cm.

Iki antradienio vakaro Šilutės rajone nebeliks kaimų be telefono ryšio, nes savivaldybė jau gavo 10 neįsijamųjų telefonų iš bendrovės „Omnitel“ ir pradėjo juos dalinti apsemtųjų kaimų gyventojams.

Nemunas nuo Panemunės iki Šilainių vis dar kaustomas ledų sangrūdų, nors jo upės žiotyse — Rusnėje, Atmatoje ir Skirvytyje — ledo beveik nebėra. Kursių marios antradienį dar buvo padengtos ledu.

* Po mėnesio Lietuvos piliečiai be vizų galės vykti į dar vieną Šengeno grupės valstybę — Ispaniją. Lietuvos ambasada Madride pranešė, kad antradienį Ispanijos užsienio reikalų ministras Abel Matutes ir Lietuvos ambasadorius Ispanijoje Giedrius Čekuolis pasirašė dvišalę sutartį dėl bevizio kelionių. Sutartis įsigalios balandžio 7 d. Pagal šį dokumentą, Ispanijoje, kaip ir visoje Šengeno erdvėje, bus galima viešėti ne ilgiau kaip 90 dienų per pusę metų.

Laisvės sąjungos vado gynėjai mato „politinį susidorojimą“

Kaunas-Vilnius, kovo 9 d. (BNS) — Lietuvos laisvės sąjunga (LLS) pareiškė, kad teismo sprendimas nubausti jos vadovą Vytautą Šustauską yra politinis susidorojimas su juo ir visa partija.

Antradienį išplatintame LLS valdybos pareiškime Vilniaus 3-osios apylinkės teismo sprendimą 15 parų uždaryti V. Šustauską į areštinę LLS vertina kaip „akivaizdų skurdinamų žmonių gynėjo politinį persekiojimą, iš anksto sureizguotą farsą ir teisingumo parodiją“.

Areštineje administracine nuobauda atliekantis LLS vadas antradienį jo paties prašymu buvo išvežtas į ligoninę. Nuo šeštadienio badavęs, jis pasiskundė bloga savijauta. Į greitosios pagalbos automobilį V. Šustauską neštuvais nunešė sanitarai.

Vilniaus vyriausiojo policijos komisariato areštines komisaras Genadijus Beliauskis sakė, jog V. Šustauskas neišvengs teismo skirto 15-kos parų administracinio sulaikymo ir pasveikęs, turės baigti jį atlikti.

Šeštadienį V. Šustauskas parašė pareiškimą, kuriame badavimo priežastimi nurodė politinius motyvus.

LDDP skelbia nepasitikejimą finansų ministru

Vilnius, kovo 9 d. (BNS) — Opozicinių LDDP frakcija Seime pradėjo rinkti parlamentarų parašus dėl nepasitikejimo finansų ministru Algirdu Šemeta svarstymo.

Antradienį išplatintame LDDP frakcijos seniūno Česlovo Juršeno pareiškime teigiama, kad nevykdomi konservatorių įsipareigojimai mažinti mokesčius, padaryti mokesčių sistemą skaidrią, parengti Mokesčių kodeksą.

„Priešingai, atskiri mokesčiai didinami, įvedami vis nauji mokesčiai, taikomos įvairios „žiauros akcijos“, kurių pasekmė — verslo žlugdymas, nauja nedarbo banga ir biudžeto pajamų nesurinkimas. Visa tai — nevykusios Finansų ministerijos veiklos rezultatai“, teigia LDDP frakcija.

Pasak pranešimo, LDDP frakcijai finansų ministro nefonų iš bendrovės „Omnitel“ ir pradėjo juos dalinti apsemtųjų kaimų gyventojams.

Nemunas nuo Panemunės iki Šilainių vis dar kaustomas ledų sangrūdų, nors jo upės žiotyse — Rusnėje, Atmatoje ir Skirvytyje — ledo beveik nebėra. Kursių marios antradienį dar buvo padengtos ledu.

* Po mėnesio Lietuvos piliečiai be vizų galės vykti į dar vieną Šengeno grupės valstybę — Ispaniją. Lietuvos ambasada Madride pranešė, kad antradienį Ispanijos užsienio reikalų ministras Abel Matutes ir Lietuvos ambasadorius Ispanijoje Giedrius Čekuolis pasirašė dvišalę sutartį dėl bevizio kelionių. Sutartis įsigalios balandžio 7 d. Pagal šį dokumentą, Ispanijoje, kaip ir visoje Šengeno erdvėje, bus galima viešėti ne ilgiau kaip 90 dienų per pusę metų.

KALENDORIUS

Kovo 10 d.: Geraldas, Kandidas, Viesvydas, Žibuolė.

Kovo 11 d.: Lietuvos nepriklausomybės atstatymo diena. 1990 m. LR Aukščiausioji taryba-Atkuriamasis Seimas paskelbė Nepriklausomos Valstybės Atkūrimo Akta. Konstantinas, Aura, Žiedūnas, Eiguštė.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

„PROTĖVIŲ ŽEMĖ“ STOVYKLA

Po Lietuvių dienų Geelonge skautai š.m. sausio 2 d. rinkosi į Tautinę stovyklą ukrainiečių žemėje „Sokil“, netoli nuo Geelonge, prie jūros.

Stovyklai vadovavo rajono vadas v.s. Henrikas Antanaitis, pavaduotojas ps. Linas Šeikis, adjutantas — pusė laiko buvo ps. Jonas Rukšėnas, o antrą pusę — ps. Daina Šlitterytė. Seserijos vadovė buvo v.s. Rasa Statkuvienė ir Brolis vadas buvo ps. Juozas Lukaitis.

Stovykla prasidėjo š.m. sausio 2 d. Visi suvažiojo anksti rytą ir tuojau stojo į darbą. Greitai iškilo palapinių pastovylės, vartai, papuošimai. Palapinių pavadinimai buvo pagal žymių lietuvių vardus — pvz. Adamkus, Sabonis, Truchanas, Gediminas ir t.t.

Po pietų, kai dauguma darbų jau buvo atlikti, įvyko trumpa tauratara. Skautai grupėmis mokėsi apie liaudies dainas, kurias pravedė s. Birutė Prašmutaitė, tautinius šokius — sk. vyt. Girius Antanaitis, apie yervas (Verbų sekmad.) pravedė vadovė iš Lietuvos s. Monika Girytė ir apie margučius kalbėjo v.s. Rūta Sankauskienė.

Vakare prie laužo kiekviena grupė/palapinė turėjo papasakoti apie jų parinktą palapinės pavadinimą, ir kas tas žmogus buvo — kodėl jie yra žymūs lietuvių.

Sekmadienis (antra stovyklos diena) prasidėjo istorijos pamoka apie Vytautą Didįjį ir Žalgirio mūšį, kurį pravedė vadovai iš Lietuvos: s. Monika Girytė ir Vyngintas Kiulky. Skautai, gavę žinias apie mūšį ir t.t. turėjo inscenizuoti, ką išmoko. Burtais traukė, kas bus lietuvių ir kas bus kryžiuočiai. Išsirinko kariuomenės vadus, ir visi ruošėsi kairi. Darėsi uniformas, šalmus, vėliavas, arklų galvas ir planus mūšiu. Po pasiruošimo darbų, atėjo laikas mūšiu, kurį, žinoma, laimėjo lietuviai su jų vadu „Vytautu“ (Vytu Brazaičiu). Buvo labai įdomu ir daug išmoka.

Po pietų — svečių lankymas. Privaziavo daug tėvų ir draugų, ypač iš Geelonge. Skautai grupėmis ejo „skautarama“. Penkis grupės mokėsi ir didžiavosi apie lietuvių ir jų pasiekimus. Kunigas v.s. Pranas Daukynas atvažiojo ir aukėjo šv. Mišias, o po to iškilmingas vėliavų nuleidimas. Per nuleidimą įžodį davė skautės kandidatės — Nerida Balbaitė, Vilija Stephens, Marta Lukaitytė ir Elena Tamašauskaitė. Medaliais buvo apdovanoti s. vyčiai Viktoras Šlitteris jn. ir vyr. sk. Rūta Sankauskienė.

Per iškilmingą laužą, kurį pravedė sesė Monika iš Lietuvos, sesė Daina Šlitterytė ir brolis Girius Antanaitis — visos grupės, kurių buvo šešios (cepiniai, kugeliai, kopūstai, vėdarai, koldūnai ir balandėliai), suvaidino koki nors svarbų įvykį iš Lietuvos istorijos. Ilgai skambėjo dainos ir šokiai.

Pirmadienį (3-ią dieną), programoje pramatyta naktinė iškykla. Buvo pasakyta, ką skautams pasiūti ir kokią teltį — iškyklą su nakvyne maždaug 15 km į vieną pusę. Tai prieš pietus viena grupė po ki-

tos išėjo iškyklauti. Liko tik jauni ir seni stovyklą prižiūrėti. Vilkiukai ir paukštytės, prižiūrimi sesės Onos Prasmūtenės, Donos Gaylard ir Alex Talansko, kepė, virė ir žaidė ištisą popietę, o vakare, po trumpo laužo, atvažiojo tos vietovės žinovai ir pravedė labai įdomų užsiėmimą — „Night Spotting“. Visi su baterinėmis lemputėmis ejo takais, ieškodami gyvulių, paukščių ir kt.

Kitą rytą jaunesnieji išėjo savo trumpai iškyklai. Apie pietus grįžo pirmoji grupė iškyklautojų po nakties išvykos. Vadovai pasiuntė 2 skautukus, kad praneštų stovyklai, kur jie yra. Tai sužinoję, vyčiai sėdėjo automobiliu ir visus atsivežė. Grįžo pavarę, bet pilni nuotykių. Kadangi po iškylos dauguma buvo pavarę, po pietų užsiėmimai buvo pasimaužyti baseine ir vėliau mokytis lietuviškų rankdarbių — šiaudinukus pinti mokė brolis Vyngintas, molio švilpukus, vėliukus lipdyti — Faustas Sadauskas, juostų audimą — sesė Rūta ir verbių pynimą — sesė Monika.

Trečiadienis — „Jūros diena“. Po pusryčių visi skubėjo pasiruošti išvykai. Skautai laukė autobuso, kuris turėjo visus paimti 10:30 val. ryto vaziuoti į Anglesą pajūrį.

Laukėm ir laukėm, vis nėra ir nėra. Paskambino autobusų bendrovei, sako, kad išvažioja laiku ir nežino, kur jis yra. Pagaliau atvažiojo 1.5 val. pavėlavęs. Pasirodė, kad nuvažiojo per toli ir bandė apsisukti siaurame sunkelyje. Besisukant užpakalinė padanga įstrigo smėlyje — nei pirmyn, nei atgal. Kol ištraukė — pavėlavo. Labai atsiprašė, bet mūsų numatytą programą sugadino. Turėjo skautai grupėmis statyti lietuviškas piliis (skulptūras) iš smėlio, bet turėjo laiko tik pavalgyti pietus ir vėliau su Anglesa Life Saving Club nariais pažaisti žaidimus ir išmokyti gelbėti skęstantį. Smagiai visi pasimėgavo, pagulėjo saulėje, pažaidė tinklinį, kriketą ir pametė „frisbee“. Pailsėję ir nudėgę (ne per daug, nes buvo kremas įsitempė) patenkinti grįžo namo į stovyklą. Vakare — disco šokiai — DJ Girius Antanaitis grojo vieną dainą po kitos.

Ketvirtadienį numatyta programa buvo plaukti baidarėmis Barwon upe. Iškyklai vadovavo brolis Vytautas Mačiulis; ir dviračių kelionė, kuriai vadovavo australas vardu Paul. Kiti turėjo virtuvės darbus ir pionierių. Didžiausia problema buvo, kad naktį pradėjo lyti ir visą rytą lijo. Skautai, kurie turėjo plaukti baidarėmis, vis tiek išvažiojo, nes vienaip ar kitaip sušlaps, bet kitiems sumaišė. Jie rytą sėdėjo valgykloje ir žiūrėjo dideliu ekrane — filmus skautiškus, lietuviškus ir kitus. Po pietų oras pagerėjo, tai dviračinkai išvažiojo sutrumpintai kelionei. Vakare, buvo pramatyta turėti „pilies puotą“. Stovyklavietėje yra pusiau pastatyta medinė pilis, tai vyčiai

„Geležinio Vilko“ draugovės vilkiukų ir skautų bėgatoną bėga Stepa Saulius, Adomas Juodis ir kt.

VILKIUKŲ IR SKAUTŲ „GELEŽINIO VILKO“ DRAUGOVĖS GERASIS DARBELIS

Maironio lituanistinėje mokykloje, Lemonte, gražia veikla reikiama gausi nariais mišri vilkiukų ir skautų „Geležinio vilko“ draugovė, vadovaujama patyrusių vadovų Aldžio Liubinsko, Algio Kazlauskio, Edžio Leipaus ir Romo Senkevičiaus. Berniukai ne tik uoliai mokosi skautamokslio, žaidžia, iškyklauja ir visuomet yra pasiruošę atlikti skautišką Gerąjį darbėlį. Iš vieno jų vadovų — ps. Algio Kazlauskio teko patirti apie šios draugovės 1998 metų visuomenišką gerąjį darbėlį Maironio lituanistinėje mokykloje. Buvo sugalvotas „bėgatonas“.

jau buvo sutvarkę ir paruošę puotai, bet kadangi pilis be stogo, reikėjo perkelti į valgyklos salę ir ten viską suvesti.

Po sunkaus darbo ir daug planavimo valandų, pilis buvo paruošta: išdekoruota vėliavomis, vainikais, fakelais, žvakėmis ir karaliu/ienai didelis sostas (kurį pastatė skautai vyčiai kandidatai). Vakare pasigirdo trimitas, visus kviečia į puotą. Kvietieji visi atėjo atitinkamai apsirengę ir palaukė lauke, kol po vieną grupę pakvietė į vidų. Priėję prie durų, visi turėjo nusiplauti rankas ir nusišluostyti lietuvišku rankšluostu — (palikti visus nešvarumus už durų), toliau reikėjo perlipti per lazda (peržengti) į naują gyvenimą ir visiems sustoti tyliai ratu aplink aukurą. Kai visi jau buvo suję, brolis Vyngintas išdalinė visiems po pagaliuką ir liepė žiūrėti susikaupus į tą pagaliuką. Tas buvo poterių pagaliukas, reikėjo pagalvoti apie visus blogus dalykus, kokius visi buvo padarę ir paprašyti Dievo jiems atleisti. Po viena, kai visi baigė galvoti, reikėjo įmesti tą pagaliuką į bendrą aukurą ir atsisėsti į nurodytą vietą. Kai visi buvo susėdę, atėjo karalius su karaliene ir jų palydovais. Pranešė, kad visi baigė galvoti, reikėjo įmesti tą pagaliuką į bendrą aukurą ir atsisėsti į nurodytą vietą. Kai visi buvo susėdę, atėjo karalius su karaliene ir jų palydovais. Pranešė, kad visi baigė galvoti, reikėjo įmesti tą pagaliuką į bendrą aukurą ir atsisėsti į nurodytą vietą.

Šeštadienį rytą vyko „Olimpiada“. Skautai bėgo, šoko, metė ir žaidė kriketą, tinklinį ir futbolą. Po pietų vadovai iš Lietuvos pravedė pasakų kelionę. Skautai turėjo eiti ir atlikti tam tikrus uždavinius: prisidėjo. Sukosi rateliai, polkos, valsai. O smagu! Žiūrime, kad jau beveik vidurnaktis. Gaila buvo baigti. Penktadienį užsiėmimai buvo tie patys kaip dieną prieš — tik grupės pasikeitė. Delto, kad nebilio, buvo galima pilnai dirbti. Pionierių grupė labai entuziastingai pastatė arti 30 metrų ilgumo tiltą. Išbandė patys stambiausi ir didžiausi vyčiai ir tildas nepajudėjo — Valio jaunimui! Dviratininkai grįžo pavarę, bet patenkinti. Vakare vyko „Quiz“ konkursas. Sesė Rasa klausė 50 klausimų ir visi turėjo grupėmis bandyti kiek galima daugiau atsakyti. Po to trumpas laužas, kurį pravedė vyčiai kandidatai ir vyr. sk. kandidatės. Šeštadienį rytą vyko „Olimpiada“. Skautai bėgo, šoko, metė ir žaidė kriketą, tinklinį ir futbolą. Po pietų vadovai iš Lietuvos pravedė pasakų kelionę. Skautai turėjo eiti ir atlikti tam tikrus uždavinius:

uždegti ugnį be degtukų, nupinti virvę ir ištempti skrynias iš duobės.

Per vėliavos nuleidimą Edie Obeliūnas ir Jordie Brown davė skautų įžodžius. Virėjai Rimas Skeivys ir Povilas Kviecinskas buvo apdovanoti už gerą stovyklautojų maitinimą, o svečiai iš Lietuvos apdovanoti marškinukais ir bumerangais.

Naktį vyčiai įžodį davė Lukas Liebach iš Geelonge. Sekmadienį — paskutinę dieną, visi susikrovė daiktus ir išvažiojo namo.

Ačiū visiems vadovams už tokią smagią stovyklą! v.s. Rasa Statkuvienė „Tėviškos aidai“, 1999. II. 16

Iškilmingon sveigon atgyjuoja „Nerijos“ jūrų skaučių tunto odrytes.

SKAUTŲ KALNAS

Iš Zarasų miesto centro kiek pakeliavę Aušros gatve, patenkame į įspūdingą Magučių mišką. Čia rytiniame Zarasaičio ir Balto ežero krante yra aukščiausia miesto vieta. Tai 170 metrų aukščio virš jūros lygio kalva, vadinama skautų kalnu.

1935 metais Zarasų K. Būgos aukštesniosios komercijos mokyklos skautai šį kalną ir papėdę apsidino medeliais. Kitais metais skautams remti draugijos pirmininko, Zarasų apskritys viršininko Jono Šlepečio rūpesčiu iš nugriautos bažnytelės (seniau buvusios jėdovercų cerkvės) paimtas pamatų akmuo, nutašytas ir jame iškaltas skautų ženklas — lelija bei šūkis „Budeki!“ Akmuo pastatytas ant šio kalno.

Čia vykdavo skautų sueigos, jaunimas rinkdavosi švesti Joninių, Sekminių ir kitų metinių švenčių. Pravedavo įvairius atrakcionus, sportinius žaidimus, kurdavo laužus, linksmindavosi iki paryčių. Kadangi šį kalną tvarkė ir prižiūrėjo skautai, tai jį ir pavadino Skautų kalnu.

Ant šio kalno iki 1944 metų stovėjo aukščiausias Pabaltijyje slidinėjimo tramlinas, kurį vokiškieji okupantai sušprogdino. Nuo šio tramlino lyg iš paukščio skrydžio buvo galima pamatyti Zarasų miestą ir jį supančius ežerus: Zarso, Zarasaičio, Balto, Gričio bei įspūdingus apylinkės vaizdus, netgi kaimyninės Latvijos respublikos Daugpilio miesto aukštus pastatus.

1955 metais sovietinės valdžios įsakymu skautų akmuo buvo vietoje užkastas. Ir taip ši įspūdinga istorinė vieta buvo užmiršta, nebelankoma.

1989 metais atgimus tautai, Zarasų miesto jaunuliai, padedant Miškų ūkio darbuotojams, atkase ir ant išlikusių pamatų užkėlė skautų akmenį, pasidino medelių.

Zarasų „Ažuolo“ gimnazijoje buvo atkurta skautų organizacija. Ateityje jie numato čia rengti savo organizuojamas sueigas, šventes ir kitas pramogas. Miesto vidurinių mo-

uždegti ugnį be degtukų, nupinti virvę ir ištempti skrynias iš duobės.

Per vėliavos nuleidimą Edie Obeliūnas ir Jordie Brown davė skautų įžodžius. Virėjai Rimas Skeivys ir Povilas Kviecinskas buvo apdovanoti už gerą stovyklautojų maitinimą, o svečiai iš Lietuvos apdovanoti marškinukais ir bumerangais.

Naktį vyčiai įžodį davė Lukas Liebach iš Geelonge. Sekmadienį — paskutinę dieną, visi susikrovė daiktus ir išvažiojo namo.

Ačiū visiems vadovams už tokią smagią stovyklą! v.s. Rasa Statkuvienė „Tėviškos aidai“, 1999. II. 16

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Matindami pašto išlaidas, pakvitatimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant į Lietuvą:			
(Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant į užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė
Administratorius — Valentinas Krumpelis
Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisyti savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasiūlyti kopiją.

kyklų abiturientai, baigę mokyklą, čia numato sodinti Atminimo ažuolus, eiti pasitikti tekančios saulės.

Manome, kad šis nepakartojamo grožio kampelis — Skautų kalnas savo istoriniu — simboliniu akmeniu vėl taps visų mėgstama ir labiausiai lankoma vieta Zarasų mieste.

Jonas Nemanis

KAZIUKO MUGĖ

Washington, D.C.

Kovo 21 d. — Kaziuko mugė nuo 1 iki 4 val. p.p., vyks St. Elizabeth's school, Rockwell, MD.

„LITUANICOS“ TUNTO JUBILIEJUS

„Lituanicos“ skautų tuntas šįmet švenčia 50 metų jubiliejų. Sukaktuvinė vakaronė ir pokylis š.m. spalio 2 d. vyks Willowbrook pokylių saleje, Willow Springs, IL. Numatomos ir mažesnės vakaronės Jaunimo centre ir PLC, Lemonte. Sekite pranešimus spaudoje.

LSS VIDURIO RAJONO STOVYKLA

LSS JAV Vidurio rajono skautų ir skaučių stovykla liepos 28-rugpjūčio 7 d. vyks Rakos stovyklavietėje, Custer, MI.

AKADEMINIO SKAUTŲ SAJŪDINIO RENGINIAI 1999 METAIS

Birželio 30 — liepos 5 d. ASS 99 vasaros stovykla Los Angeles, CA.

Rugpjūčio 15 — 20 d., vasaros žygis Lietuvoje.

Spalio 15 — 17 d., ASS suvažiavimas Čikagoje.

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern-unto diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimai (kalbėti angliskai)
Tel. 708-422-8260

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES-LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6187 S. Archer Ave. (prie Austin)
Tel. 773-585-7755
Valandos pagal susitarimą

DANTŲ GYDYTOJAS
TOMAS ZUBINAS, D.D.S.
Fairview Dental Care
6317 Fairview, Ste. 6
Westmont, IL 60559
630-852-5353
Valandos pagal susitarimą
Gydytojas kalba lietuviškai

ARAS ŽIJOBA, M.D.
INDRĖ RUDAITIS, O.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. (630) 527-0090
3825 Highland Ave.,
Tower 1, Suite 3 C
Downers Grove, IL 60515
Tel. (630) 435-0120

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, POSLES IR PROSTATOS
gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
630-941-2609
Valandos pagal susitarimą

BIRUTĖ L. PUMPUTIS, M.D.
Fellow: American Academy of
Family Practice
SEIMOS GYDYTOJA
320 W. 61st Ave. (219) 947-5279
Hobart, IN 46342 Fax (219) 947-6236

NIJOLĖ STANKEVICIUTĖ, M.D.
Board Certified, Internal Medicine
Valandos įsų patogumui
Holy Cross Professional Pavilion
3 fl. South
Lithuanian Plaza Ct. at California Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 773-471-7879

87-tas METINIS LIETUVOS VYČIŲ SUVAŽIAVIMAS

87-tas metinis Lietuvos Vyčių suvažiavimas 1999 m. liepos 29 - rugpjūčio 1 d. vyks Sheraton Society Hill viešbutyje, Philadelphia, PA. Suvažiavimą globo Philadelphia 3 kuopa.

PENKIOS METŲ DIENOS

Vytautas Volertas

Yra progų ir įvykių, kuriems pažymėti žmonės pasirenka patogiausias dienas ir kasmet, priklauso nuo progos pobūdžio, tuo pačiu metu arba džiaugiasi, arba susimąsto, arba, senuosius romėnus pamėgdžiodami, puotauja. Tarp tokių laisvai pasirinktų datų šiame krašte pavyzdžiais yra Darbo diena (Labor day), Padėkos diena (Thanksgiving day), o Lietuvoje — Tautos šventė. Tačiau ne vieną iškilmingą arba tragišką įvykį tautai bei valstybei pakiša žmonių neklusos gyvenimas, ar patinka metų laikas, ar nepatinka, ar priimtina diena, ar labai nepatinka. Štai jums, brangieji arba praeikiečiai. Turėkite, džiaugitės arba kenčiate. Gal dėl šios dienos tapsite herojais, gal išdavikais. Įvykio pobūdis ir jo data yra ne jūsų valioje. Gavote ir tvarkytės.

Baigiasi paskutinis tūkstantmetis šimtmetis. Atvertos elektronikos paslaptys. Pagimdytas kompiuteris — stebukladingas ir baubas. Paklaidžiota už žemės ribų, net kitos planetos patipinėtoms. Pažintus rūstus pranašo Markso mokslas. Pergvėnta dviejų minties paklydėlių, Stalino ir Hitlerio, pragaro epocha. Sukurta akies ir danties keršto nesibaigianti manija. Amerika nusiaubta triukšmo kultūros ir dvasinio dumblo. Europoje ir Azijoje iškloti milijonai žmonių. Tai ieškojimas, nerimas? Nerimas ligoniui kartais gali atnešti gyvybę, o sveikam — mirtį.

Lietuva šiame šimtmečiui iškentė labai didelius politinius suirutimus. Žemės drebejimai sugriaužė kielus pastatų, pakeičė kalvų keliolikos, gal net šimto, gal net kelių tūkstančių gyvybių. Lietuva pasaulio kare beveik trečdali gyventojų ir įsibėgėjusi ekonomė bei kultūrinė pažanga. Tauta prarado didoką dalį jai būdingų bruožų — pakantumą, atsargumą, igimtą kuklaus žmogaus eleganciją, atsakomybę už asmeninę gyvenimą. Didžiausia nelaimė — ideologinė perskyra. Tapti svetimųjų samdinių, o gal svetimųjų ir jų samdinių auka? Tokia aplinka sukūrė nemažai išdavikų ir herojų. Tai buvo lyg pasirinkimas tarp ant stalo užteptos duonelės riekės ir sunkios mirties kalėjime ar Siaurės speige. Pasirinkimas visada išryškina žmogų — žilvėlis ar aušulas?

Jau gal reiktų liautis su pasmerkimais ir teismais tiems, kurie žybiėjo, bet suseto žybioti raudonomis šviešėmis. O jei kas ir šiandien

Lietuvoje ar Amerikoje žvalgo. Tokių laikas ir uždarius baigėsi. (Amerikoje? Taip. Nuodus šlakstanti čia buvo ir yra. Jie dar ne visi panoro raudonomą nusivalyti.)

Šimtmetis Lietuvai ir lietuviams buvo keistas. Tačiau jis mus įteisino Europos ir pasaulio žemėlapių raizgynėse. Šimtmečio pabaiga, tarp kitko, atmetė (gerai ar blogai?) kosmopolitizmą. Jis buvo ypač agresyvus su filosofiniu rūbu Lietuvoje. Tai Marksizmo paliktas ir skirtingai apmąstytas. Kosmopolitizmas nepriėjo pasaulio, neišsiskyns ir pas mus. Nesijungia albanai ir serbai, nesigiminiuoja rusai ir kaukazo tautos, purkštaju gentiniai pusbroliai žydai ir arabai. Amerikoje ekonomikai galima sugiminiuoti cigoną ir izraelitą, bet svainiais jie nelieta. Patrioto niekinimas idiotu epitetu yra laikinas dalykas ir į slavų giminybę lietuvių neveda. Rusas tebūna rusas (nors visais laikais politiniai grėsmingai Lietuvai), lenkas „proša pane“, — lenku, o vokiečiai — „Gruss Gott!“ — kiaušinių ir lašinių troškusių kaimynų. Mes tarp jų esame baltai, lietuviai, sanskritiečiai. Esame tokie savo kalba ir būdu.

Dvidešimtas šimtmetis mums atnešė penkis nepasirinkimus. Jos atėjo likimo vedenos. Džiugios dienos, skausmingos dienos. Ir visos įterptos pirmoje kalendorinių metų pusėje.

Štai 1991 m. Sausio tryliktoji. Rusų tanko vikšrai rieda per jaunus mergaitės kojas. Žosta daugiau kaip dešimt jaunuolių. Tauta verkia ir grauždžiai daukioja, nepasiduoda jėgai. Rusas ir jo pataikūnai pralaimi. Į laisvę podirvį sunkias patriotų kraujas ir bailių bei parsidavėlių gėda. Skausmo diena.

Štai 1918 m. Vasario šešioliktoji. Po ilgos tamsos, lyg pro degesius, auga naujas valstybės daigelis. Pirmą kartą šiam šimtmečiui Lietuva pasiskelbia esanti nepriklausoma valstybe. Nėra viduramžių tarp slavų išsikerojusios Didžiosios Lietuvos kunigaikštijos. Bet yra dvidešimtojo amžiaus pradžios vilties atžala. Šios atžalos, trumpai kerojusi šios deka, išlikome gyvi, neprazūvę rusų liūne.

Štai 1990 m. Kovo vienuoliktoji. Trečią kartą šiam šimtmečiui paskelbiama Lietuvos nepriklausomybė. Ir vėl po pusės šimtmečio baises fizinės ir lygiai baises dvasinės slėgties

Lietuvos Krikščionių demokratų vadovai (iš kairės): Užsienio reikalų ministras ir KD tarybos pirm. Algirdas Saudargas, KD valdybos pirm. dr. Kazimieras Kuzminskas ir Mokslo ir švietimo viceministrė dr. Gražina Palionienė. Nuotr. Antano Tumeno

PRAMONININKAI NORI MAŽŲJŲ HIDROELEKTRINIŲ

Ūkio ministerija ketina sugrąžinti į bendrovės „Lietuvos energija“ balansą 7 hidroelektrines, kurias valdo „Lietuvos energijos“ ir Mazeikių „Pajaro“ bendroji įmonė „Ekoekstra“. Ūkio ministerijoje jau nuspręsta inicijuoti

atsitiesiam, beveik keturiomis repliojame laisvėn, stengiamės nusivalyti bolševikinių purvą.

Štai 1941 m. Birželio keturioliktoji. Tai staigus, netikėto siaubo diena, tikrasis sovietijos veido pasirodymas. Tai pradžia trėmimų Sibiran ir mirtin, tai žengiamie ir tautos kancias, į bolševizmo pragarą. Amžino išalo žemėn neįkasami lietuvių lavonai, miškų pūgos ir medžių kirtimas, kasyklų požemiai ir žuvys Lėdijūryje — mūsų likimas, kai tarp sodybų, tuštumoje paliktų gėrybių, plėšosi Markso vaikai ir jų globojami pasimetėliai.

Štai 1941 m. Birželio dvidešimtoji. Vokiečiams užpuolus sovietiją ir lietuviams sukūlus prieš sovietų okupaciją, antrakart dvidešimtojo šimtmečiui Lietuva garsinasi savo laisve ir nepriklausomybe. Pora tūkstantių žuvusių. Trys milijonai šių aukų deka džiaugiasi Sibiro grėsmės žlugimu. Bet štai vokiški naciai atsikrausto. Po kelių savaičių vėl tampame išnaudojamais.

Penkios likimo atneštos dienos. Lietuvos dvidešimtojo amžiaus neramumas, kancie ir viltimi išraižyto gyvenimo neįstingamos žymės. Triskart iš pasaulinės maišaties iškilti pajęgianti tauta? Tai ryžto, sugebėjimo išlaikyti istorinę atmintį ir istorinės palaimos vaisiai.

šios bendrovės likvidavimą, — rašo „Lietuvos rytas“.

„Ekoekstra“ pertvarko pokario metais statytas hidroelektrines, plečia jose elektros gamybą. Žygiai prieš „Ekoekstra“ prasidėjo po to, kai praėjusį pavasarį „Lietuvos energijos“ generalinio direktoriaus pavaduotojo pareigas buvo paskirtas Jonavos bendrovės „Achema“ vyriausiasis inžinierius Virmantas Juraitis. Prieš kelias savaites jis tapo „Lietuvos energijos“ vadovu.

Pramonininkų konfederacijos prezidento Bronislovo Lubio kontroliuojamos bendrovės „Achema“ ir „Viachema“ yra įsteigusių hidroenergetikos bendrovę „Achemos hidrostatas“, kuri taip pat turi interesų valdyti hidroelektrines.

Mažoji hidroenergetika Lietuvoje yra valstybės remiama verslo sritis. Valstybė išpareigoja pirkti joje gaminamą elektrą.

„Lietuvos energijos“ generalinio direktoriaus pavaduotojo, „Ekoekstros“ valdybos nario Vlado Paškevičiaus nuomone, bendradarbiavimas su „Pajaru“ naudingas, nes elektrinės lieka valstybės rankose, „Lietuvos energijai“ nereikia kišti pinigų joms išlaikyti ir atstatyti, o investicijoms rūpinasi „Pajaras“. Pasak Lietuvos hidroenergetikų draugijos valdybos pirmininko, dr. Petro Punio, investuotojai domisi mažosiomis hidroelektrinėmis, nes elektros gamyba jose visiškai nepriklauso nuo importuojamo kuro, yra garantuotas energijos pirkėjas, kita vertus, prie tokių elektrinių paprastai galima įrengti gražius ir žuvininkams tvenkinius, statyti poil-

sines. Ūkio ministerijos ketinimus likviduoti „Ekoekstra“ P. Punys vadina afėra. Pasak jo, bendrovė siekiama likviduoti dėl nesąžiningos konkurencijos. P. Punio teigimu, „Achema“ itin domisi projektu įrengti hidroelektrinių kaskadą Neris ir Nemuno upėse. Jei kaskada atsirastų, gamykla galėtų savo produkciją į Baltijos uostus išplukdyti upėmis. Tačiau tai — labai brangus projektas, jam priešinasi gamtos apsaugininkai.

Pasak P. Punio, tai yra jau ne pirmas atvejis, kai ketinama „suvalgyti“ mažasias Lietuvos hidroelektrines. LDDP valdymo metais vienas Austrijos pilietis su „Lietuvos energija“ jau buvo beveik sutaręs kartu valdyti elektrines taip, kad visas pelnas būtų byrėjęs austriai į kišenę.

R. Jakutyte

„Baltijos bangų“ radijas gegužę žada pradėti pirmąsias transliacijas baltarusių kalba, pranešė kuriamos nepriklausomos radijo stoties įkūrėjas Rimantas Pleikys. Pasak jo, Didžiosios Britanijos Westminster Foundation for Democracy kuriamai radijo stotiai skirtų 30,000 svarų sterlingų (beveik 200,000 Lt) pakaks metus perduoti pusės valandos informacinę programą baltarusių kalba. Pasak jo, iš pradžių radijo stoties programa bus skirta Baltarusijos gyventojams, tačiau laidas girdės ir Lietuvoje gyvenantys baltarusiai. Baltarusijos ambasadorius Vilniuje protestavo prieš tokius planus, vadindamas juos kišimusi į jo valstybės vidaus reikalus. Naujojo radijo branduolį sudarys 4-5 nuolat dirbantys Vilniuje baltarusiai, jiems talkins nematiniai korespondentai Baltarusijos miestuose. (Ela)

Rodos, nereikėtų nei priminti

Kažkada, kai šiame krašte apsigyveno daug „pokarinių“ lietuvių, lietuviška spauda visiems buvo labai svarbi. Tuomet ji buvo ir labai gausi — ejo dienraščiai, savaitraščiai, žurnalai... Kone, kaip Lietuvoje po nepriklausomybės atkūrimo, kai kiekviena partija, organizacija, miestas ir net kaimas būtinai pradėjo leisti savo laikraštį.

Amerikietiška patarlė sako: „Kas iškyla aukštyn, ilgainiui turi nusileisti“, tai, galima sakyti, atsitiko ir tai karštai meilei rašytam lietuviškam žodžiui. Tiesa, dar ne visiškai nuelgetėje, dar turime kelis savaitraščius, mėnraštį, vienas kitas žurnalas kovoja už savo egzistenciją, galbūt svarbiausia — leidžiamas ir dienraštis — „Draugas“.

Norime tikėti, kad ateitį jam bus draugiška ir dienraštis tvirtai žengs į naują tūkstantmetį. Juk „Draugas“ — ne naujagimis, o jau rimto amžiaus sulaukęs periodinis leidinys, šių metų liepos mėnesį pasirodęs paminėti 90 metų sukaktį.

Jeigu su džiaugsmu švenčiame svarbių savo visuomenės narių ar artimų žmonių brandžias gimimo sukaktis, juo labiau lietuviškos spaudos, ypač leidžiamos toli nuo Lietuvos žinant klūtis, kurias jos gyvybei nuolat ant kelio stato tiek gyvenamojo krašto svietima aplinka, tiek savų tautiečių abejingumas, 90 metų sukaktis — tai jau nemažas laimėjimas. Tiesa, „Draugas“ daugeliu atvejų yra laimingesnis už kai kuriuos kitus lietuviškus laikraščius, nes turi gerą bendradarbių, nemažą būrį skaitytojų, sumanią administraciją ir gan tvirtą finansinį užnugarį, Draugo fondo rėmėjų dosnumo dėka. Tai ypač jo direktorių tarybos pirmininko bei išdinininko Broniaus Juodelio nenuilstamo darbo ir pasiaukojimo vaisius.

Ar to jau užtenka? Ne. Laikraščiai reikia ne vien finansinės paramos (žinoma, tai labai svarbu), reikia gyvybės, kurią tegali suteikti skaitytojai: ne tik pasyvus (aš gatau, aš paskaitau, aš numetu), bet ir aktyvus jų dalyvavimas laikraščio kasdienybėje (aš rašau laiškus, aš pareiškiu savo nuomonę, pasisakau, kas patinka, kas nepatinka, ką norėčiau rasti savo dienraštyje). Tik tokiu būdu „Draugas“, ar bet kuris kitas lietuviškas laikraštis, galės tobulėti ir atspindėti savo skaitytojų poreikius.

Kaip būtų puiku, jeigu JAV

LB Krašto valdyba vėl sugrąžintų tradiciją skelbti lietuviškos spaudos mėnesį, kurio metu visuomenę aktyviai skatintų prenumeruoti, skaityti, remti spaudą lietuvių kalba. Ne tik laikraščius, bet ir knygas, kurios pastaruoju metu liko tikros našlaitės.

Š.m. kovo pradžioje naujas Illinois valstijos gubernatorius George H. Ryan pasakė: „Skaitykite savo vaikams“ dieną. Žinoma, tokia proklamacija daugiau pasitarauja ji pasakelbui, kaip knygoms, bet vis tik tai atkreipia tėvų bei globėjų dėmesį į būtiną pratinėti savo vaikus skaityti. Kad vaikai ir jaunuoliai kratosi knygų, niekam nėra paslaptis. Juos vilioja daugybė pramogų ir „judresnių“ informacijos šaltinių televizijos ekranuose kompiuteriuose. Dvidešimtojo amžiaus pabaigos žmogus, supamas nuolatinio triukšmo, pripratęs nemėgti susikaupimo, vengti tylos, bijoti vienatvės. Knyga jam atrodo „pasyvi pramoga“, nes reikia pastangų, kad ji į skaitytoją prabiltų, ji įtrauktų į savo pasaulį. Televizija ar kompiuteris tai padaro labai greitai ir lengvai.

Tačiau, kaip žinomas lietuviškų pasakėčių kūrėjas Stanevičius rašė apie vėžį, kurį tėvas barė, kad tas vis „atžagariai eina“: „Sūnelis eitų ir darytų, jei darant tėtį pamatytų...“ Vaikas knygą ar laikraštį skaitytu, jeigu matytų tėvus skaitant. Juo labiau, jeigu tėtė ar mama kasdien bent po skyrelį kitą iš knygų ar lietuviško laikraščio vaikelui paskaitytų, papasakotų, kiek daug galima patirti, sužinoti, išmokti, kaip svarbu yra skaityti ne tik angliškai, bet ypač lietuviškai. Skaityti angliškai vaikas tikrai išmoks kasdieninėje mokykloje, nors tai bus daugiau mechaninis veiksmas. Meilę rašytam žodžiui vaikas gali išmokti tik savo šeimoje — girdint tėvus garsiai skaitant, girdint gerai atslėpiant apie knygas, laikraščius, skatinant skaityti.

Dabar yra tiek daug gražių, įvairaus amžiaus vaikams pritaikytų, knygelių (jų turi ir „Draugo“ knygynas), ypač vaikus laikraštėlis „Eglutė“, yra patį vaikų prirašomas skyrelis „Tėvynės žvaigždutė“ kiekvieną trečią dieną „Drauge“. Ar šia lietuviška spausdinta medžiaga pasinaudojama? Jeigu ne tėvai, tai bent seneliai turėtų ją aprūpinti savo jaunuosius, o dar geriau — jiems paskaityti.

Dievo įsakymų. Paneigdami Lietuvos Chartą, paneigiamie tai, kas mes esame; o to daryti niekas neturi teisės.

Lietuvių Bendruomenė — organizacija? Draugija?

Šiandien, kalbedami apie Lietuvos Bendruomenę, ją vadiname organizacija. Placiaja prasme žodis „organizacija“ (senaisiais laikais dažniau vadinama „draugija“) išsiskiria bendro tikslo jungti, kurio siekti turi visi nariai vienas šalia kito ir bendromis jėgomis to tikslo siekia. Organizacijų nariai paprastai susimoka nario mokestį; galbūt duoda tam tikrą prisidėjimą, turi kokį išorinį simbolį — uniformą, vėliavą, ženklelį — išreiškiantį organizacijai priklausomumą, išskiriantį narius nuo masės. Organizacijų nariai yra arba kviečiami, arba patys, savom pastangom ir pasirinkimu, į organizaciją įstoja.

Atsižvelgiant į visa tai, drįstu teigti, kad Lietuvos Bendruomenė niekad nebuvo ir nėra organizacija, tad ją vadinti „organizacija“ yra netikslu. Kodėl?

Lietuvių Chartoje rašoma: „Tauta yra prigimtoji žmonių bendruomenė. Niekas negali būti prievartaujamas savo ryši su tautine bendruomene nutraukti. Pasaulyje pasklidę lietuviniai sudaro vieningą Pasaulio Lietuvių Bendruomenę“.

(Bus daugiau)

ČIUOŽIANT VANDENINIO MILŽINO SLĖNIAIS

JURATĖ BUDRIENĖ

- Nr.3 Tęsinys
3. Kalba yra stipriausias tautinės bendruomenės ryšys. Lietuvių kalba lietuviui yra tautinė garbė.
 4. Šeima yra tautos gyvybė. Lietuvis kuria lietuvišką šeimą.
 5. Tautinė kultūra yra kelias į tarptautinį pripažinimą ir bendravimą. Apreiškdamas tautos genijų, tautinė kultūra įneša savaimingą indelį į visuotinius žmonių giminės laimėjimus. Kiekvieno lietuvių priedermė sudaryti sąlygas tautinei kultūrai.
 6. Valstybė yra aukščiausiaji tautinės bendruomenės organizacija. Valstybinė nepriklausomybė yra tautinės kultūros ugdymo ir išlikimo sąlyga.

Darbu, mokslu, turtu ir pasiaukojimu lietuvis kovoją, kad apgintų ir išlaikytų nepriklausomą Lietuvos valstybę.

7. Mokykla yra tautinės dvasios židinys. Kiekvieno lietuvių kilniausioji pareiga būti lietuvių mokyklos rėmėju.
8. Draugija yra tautinės kultūros veiksminga talkininkė. Lietuvis kuria ir palaiko religines, kultūrinės, jaunimo, savišalpos, profesines ir kitas lietuvių draugijas.
9. Mūsų tėvų kovos ir aukos dėl lietuviškos knygos yra testamentinis įpareigojimas visoms Lietuvos Tautos kartoms. Lietuvis organizuoja ir remia spausdintą lietuvišką žodį.
10. Tautos istorija yra geriausia tautos mokytoja. Lietuvis brangina savo tautos praeitį ir tautinius papročius. Lietuvis stengiasi būti vertas savo protėvių, kad paliktų pagarbą pasididžiavimą savo palikuonims.
11. Tautinis solidarumas yra aukščiausiaji tautinė dorybė. Lietuvis ugdo tautinį solidarumą.

TARP MŪSŲ KALBANT

NEPAMIRŠTAMAS ANTANAS VANAGAITIS

Vieną kartą, besikalbėdamas su neseniai iš Lietuvos atvykusiais tautiečiais, buvau maloniai nustebintas jų dėmesiu ankstyvesniam Amerikos lietuvių gyvenimui. Besikalbant nebuvo praleisti ir Antano Vanagaitės atlikti darbai. Tačiau jiems Vanagaitis buvo nedaug žinomas žmogus. Kaip tik šių metų kovo 10 d. sukan-ka 50 metų nuo jo mirties.

B. K. Balutis, Lietuvos respublikos diplomatas, atstovavęs Lietuvai Washingtone ir Londone, taip apibūdino A. Vanagaitę: „Yra žmonių, kurie yra gerbiami ir yra žmoniu, kurie yra mėgstami. Daug rečiau pasitaiko žmonių, kurie yra ir gerbiami, ir mėgstami. Vanagaitis priklausė prie pastarosios retų žmonių grupės. Jis buvo ne tik gerbiamas už savo gerus darbus, bet drauge ir mėgstamas dėl retų savo būdo ypatybių“.

Aiman, neįmanoma šios skilties ribose išsamiai aprašyti Vanagaitės darbų, jo sugebėjimų ir jo būdo savybių. 1924 m. Antanas Vanagaitis drauge su Juozu Olšausku ir Viktoru Dineika atvyko į JAV. Visi trys buvo patyrę scenos darbuotojai. Jų atvykimo tikslas, pasak Vanagaitės, buvo artimiau susipažinti su Amerikos lietuviu, juos palinksinti, jiems priminti ir paskatinti nepamiršti tėvynės Lietuvos. Pasivadinę „Dzimdzi-Drimdzi“ vardu, jie linksmino ir guodė Amerikos lietuvius. Bematant grupės susilaukė didelio pasisekimo. Dimdžininkų eilėse dar reikėsi Dikiniai (vyrai, žmona). Taipgi jiems talkino St. Pilka, M. Juozavičius, Akiras Biržys ir kt. Kai kurie sugrįžo į Lietuvą. A. Vanagaitis ir J. Olšauskas buvo lemta nebegrįžti. J. Olšauskas emė vargonininkauti, o A. Vanagaitis pasinėre kultūrinėje veikloje. Sakoma, kad A. Vanagaitis buvo pažįstamas visiems Amerikos lietuviams. Reikėtų manyti, jeigu jis ir nebuvo asmeniškai pažįstamas, tai bent buvo visiems žinomas žmogus.

A. Vanagaitis, apsigyvenęs Čikagoje, pora metų sekmingai vadovavo „Birutės“ chorui, tęsdamas Miko Petrausko ir Stasio Šimkaus garbingas tradicijas. Taipgi aktorijavo, režisavo, kūrė muziką ir t.t. Daugiausia pasireiškė įkūręs „Margučio“ imperiją.

Tačiau jį pavadinti aktoriumi, dirigentu ar kompozitoriumi nebūtų gana. Juk jis įsteigė „Margučį“ (žurnalą ir radijo laidą). Jis išvedė Čikagos lietuvių ir vidurmiščių sales. Jis rengdavo Lietuvos Nepriklausomybės sukakties minėjimus didžiųjų miesto viešbutių salese. Jis buvo Dariaus ir Gireno transatlantinio skrydžio remėjų pirmosiose eilėse. Jis daug prisidėjo ir prie žuvusių lakūnams paminklo pastatymo. Jo pastangomis pirmą kartą Amerikoje nuskambėjo lietuvių kompozitorių simfoninė muzika. Teigiama, kad jo įdainuotų plokštelių buvo parduota apie 90.000. Negalima pamiršti trumpomis radijo bangomis į Lietuvą perduotos „Margučio“ laidos. Taipgi nepamiršamas jo užsimojimas Čikagoje pastatyti lietuvių kultūros namus, įsteigti lietuvių operą. Karo metu jo vadovaujamas „Margučis“ išplatino daugiau kaip vieno milijono vertės valstybės paskolos laktų. Už šį patarnavimą JAV valdžia leido pakrikštyti vieną bombonešį „Lituanicos“ vardu. Negalima pamiršti ir daug kitų jo įgyvendintų, ir nespėtų įgyvendinti, sumanymų. Negalima pamiršti jo iškalbos, humoro, kūrybos, sumanumo, visuomeniškumo ir vaišingumo.

A. Vanagaitis jungė ir bendrą darbą ir pokario metais atvykusius išvietintus tautiečius. Regis, jog jis būtų mieliau bendravęs ir su vadinamosios trečiosios ateivių bangos lietuviu. Deja, A. Vanagaitis nebe-bera. Galima sakyti, jog beveik nebėliko jo bendradarbių ir jo redaguoto „Margučio“ skaitytojų, jo vadovautos radijo laidos klausytojų.

Antano Vanagaitės kūryba, aciu Dievui, sugrįžo į Lietuvą. Dana Palionytė, Vilniuje leidžiamo „Naujojo židinio“ aidų 1993 m. sausio 1 d. laidoje, be kita ko, rašo: „1924 m. pirmąją giesmę Putino žodžiais 'Malda' parašė Antanas Vanagaitis... Dar visai neseniai nebuvo kur išgirsti Antano Vanagaitės keturbalsės 'Maldos', menančios žuvusių už Lietuvos nepriklausomybę“.

Nuliūdo kapais apsiklojusi Tėvynė,
Ir motinos išverkė šviesiąsias akis.
Bet sūnūs, kuriuos karo šmėkla nuskynė,

Dr. Petro ir Aldonos Rasucius namuose „Gajos“ korporacijos valdybos posėdyje su vilnietėmis gydytojomis. Iš kairės: „Gajos“ izd. dr. P. Rasutis, Vilniaus „Gajos“ Korp. valdybos vicepir. dr. Virginija Dambrauskaitė, „Gajos“ valdybos pirm. dr. Antanas Razma, Vilniaus „Gajos“ valdybos pirm. dr. Ligita Ryliskytė, „Gajos“ Korp. istorijos redaktorius dr. Vacys Šaulys.

GRAŽUS „MARČIULIONIUKU“ DEBIUTAS ČIKAGOJE

Šeštadienio vakarą į Čikagą iš Vilniaus atvykusi Šarūno Marčiulionio krepšinio mokyklos komanda jau kitą dieną — sekmadienį turėjo pirmąjį pasirodymą Pasaulio lietuvių centro naujai įrengtoje krepšinio aikštelyje. Čia svečiai iš Lietuvos be didesnio vargo įveikė savo bendraamžius — keturiolikamečių komandą — ASK „Lituanicos“ jaunuosius 63-51.

Sekmadienio rytą „marčiulioniukai“, kaip garbės svečiai, žygiavę Kaziku mugeje Jaunimo centre, sekmadienio vakarą atrodė kiek pavargę po tolimos kelionės ir pirmosios savo viešnagės dienos Amerikoje įtemptos programos. Tačiau jiems tai nelabai trukdė parodyti savo sugebėjimus.

Pirmąjį kėlinuką (jie tęsėsi 7 minutes) tolimieji svečiai baigė net 20-4 savo naudai, taip pat ir antrame rodė didelį pranašumą ir, išnešant pertrauką, rungtynių rezultatą lėta rodė 37-18. Jų gana tikslūs metimai, nebloga gynyba ir komandinis susizaidimas buvo kietas riešutas, kurio „Lituanicos“ jaunieji negalėjo perkąsti.

Tačiau po pertraukos, kuomet, vilniečiai nutarė išleisti aikštelę antrąjį penketuką, vaizdas pasikeitė ir tikiečiai pradėjo rezultata švelninti ir, vienu metu buvo priartėję aštuonių taškų skirtumui — 33-41.

Trečiasis kėlinukas baigtas 47-38 vilniečių naudai, ir tuomet pasekmė vėl pradėjo kilti vilniečių pusėn, kol baigminis teisėjo švilpukas jiems atnešė 63-51 pergalę.

Svečių komandoje geriausiai šauliais buvo Karolis Rimkevičius (19 taškų), Ignas Bakėjus (11) ir Augustinas Žilinskas (8). „Lituanicos“ penketuke rezultatyvumu išsiskyrė

Deja, iš šaltųjų kapų neatgis...

Nežinojome jos ir buvome nemažai praradę. Vanagaitis, tas nepailstantis kultūros veikėjas, priešaky populiarių dainų „Stasys“, „Dul-dul-dudėlė“, „Mes be Vilniaus nenurimsim“ autorius, Putino eilėms surado gilaus liudėsio, rimties ir susikaupimo prisodrintą, optimaliai poetinio teksto semantika atitinkančią muzikinę tonaciją...“

A. Vanagaitis labai ilgėjosi Lietuvos. Jis gimė 1890 m. gegužės 19 d. Valių kaime, Rublelių valsčiuje, Šakių apskrityje. Mirė 1949 m. kovo 10 d. Gulfport, Mississippi. Palaidotas Čikagoje, lietuvių Šv. Kazimiero kapinėse. Lietuvių visuomenės lėšomis pastatyta paminkle yra įrašas: „Už dainą, raštą ir žodį dėkinga lietuvių tauta“.

Petrus Petrutis

rė Jonas Gencius su 13 ir Julius Griaudė su 12 taškų.

Pradedant šias „tarptautines ir istorines rungtynes“ (taip jas pavadino atidarymui vadovavęs ASK „Lituanicos“ klubo pirmininkas Rimas Dirvonis), buvo pristatyti abiejų klubų žaidėjai, kiek daugiau dėmesio skiriant svečiams iš Vilniaus, kurie ir savo skaičiumi pralenkė čikagiečius. Buvo supažindinta ir su Šarūno Marčiulionio krepšinio mokyklos direktore Zita Marčiulionyte, treneriu Gediminu Uliu, kelionės rėmėja Ana Sirene.

Į aikštės vidurį po vieną buvo iššaukti ir „Lituanicos“ jaunieji, paminėtas jų treneris Rimas Domanskis, bei kiti darbuotojai. Prieš rungtynes abiejų komandų žaidėjai pasikeitė suvenyrinėmis „dovanėlėmis“. Rungtynes stebėjo 150 asmenų, kurie plojo vienodai po abiejų komandų žaidėjų pelnytų taškų.

Artimiausios „marčiulioniukų“ rungtynės bus antradienio, kovo 9 d., 4 valandą p.p. James Jordan (garsiojo krepšinininko tėvo vardą pavadinto) klubo patalpose, 2102 W. Monroe St., Čikagoje. Čia vilniečių varžovu bus stipri amerikiečių komanda. Kovo 11 d. 8 val. vak. vilniečiai žais Lisle Junior High School saleje, 5207 Center Ave, Lisle, IL prieš „Team Lisle“ krepšinio klubo jaunuosius krepšininkus.

E. Šulaitis

AR „GAJA“ DAR GYVA?

Š.m. kovo 1 d. pas dr. Petrą ir Aldoną Rasucius posėdžiavo ateitininkų gydytojų „Gajos“ korporacijos valdyba, svarstydama aktualiusius organizacijos išpareigojimus. Pirmininkas dr. Antanas Razma pristatė naują sekretorę dr. Eugeniją Kriaučiūnienę (Ignatavičiūtę) valdybos nariams (dr. Petras Rasutis, dr. Vacys Šaulys ir konsultantas dr. Kazimieras Rimkus).

„Gajos“ metinis narių susirinkimas įvyks Ateitininkų namuose (Lemont, IL) kovo 21 d. (sekmadienį), 10:30 val. ryte. Jame kosmetikos chirurgas dr. Saulius Jankauskas iš Floridos supažindins su kosmetikos chirurgijos pažanga ir taip pat klausimų-atsakymų forma pasisakys apie „Gajos“ organizacijos ateitį.

Pageidaujant Lietuvos — Vilniaus ir Kauno — „Gajos“ korporacijos vadovybės, buvo peržiūrėti jų naujai suredaguoti įstatai ir mūsų pastabas bei patarimai bus pasiūsti jiems vėliau.

Jau keli metai Ateitininkų federacijos ribose veikia, išsivijęs gajiečių remiama, ateitininkų medicų studentų ir gy-

dytojų „Gajos“ korporacija Vilniaus ir Kauno medicinos universitetuose. Mūsų išsivijęs „Gajos“ atstovai kasmet nuvyksta į Lietuvą, turi bendrus posėdžius su gajiečiais Vilniuje ir Kaune, taip pat ir Lietuvos gajiečiai atvyksta į Ameriką ir posėdžiaujame, kartu svarstydami bendrus korporacijos reikalus.

Išsivijęs „Gajos“ korporacija susirūpinusi savo ateitimi, nes vyresnieji eina senyn ir amžinybėn, o jaunesnieji (nors nemazai yra) nenori perimti korporacijos vadovavimo.

Tikimės, kad kovo 21 d. Ateitininkų namuose susilauksime daugiau jaunesniųjų korporantų ir kartu svarstysime mūsų korporacijos ateitį.

Dr. Antanas Razma

LIETUVIŠKI ANIMACINIAI FILMAI ČIKAGOJE

Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje Čikagoje bus rodomi naujausi Lietuvos kino studijoje sukurti animaciniai filmai vaikams ir suaugusiems. Tikriausiai nedaug kas yra matęs visus lietuviškus „mul-tikus“, o kai kas gal net nežino, kad lietuviška animacija apskritai egzistuoja. Tie, kurie gyvenome Lietuvoje sovietmečiu, puikiai prisimename laideles „Labanakt, vaikučiai“ ir juose rodomus rusų gamybos, lietuvių kalbą išverstus, filmukus. Kai kurie buvo tikimės, „tikrieji“ lietuviškieji animaciniai filmai?

Kazin, ar daug kas žino, kad pirmąjį animacinį filmą šio šimtmečio pradžioje Kaune sukūrė Viaceslavas Starevičius. Vėliau jis išgarsėjo, gyveno ir dirbo Prancūzijoje, Lenkijoje ir dabar, žinoma, jį savinasi tiek lenkai, tiek prancūzai, tiek lietuviai. Na, o vėliau lietuviškoji animacija atgimė tik po pusšimčio metų. Pirmuosius pokario filmukus kūrė mėgėjai, o pirmasis animacinis filmas Lietuvos kino studijoje buvo sukurtas Nijolės Valadkevičiūtės aštuntajame dešimtmetyje. N. Valadkevičiūtė, A. Janauskas, Z. Štejnys, I. Bereznickas buvo pirmieji studijoje kuriantys animatoriai. Dabar ir kūrėjų, ir filmų yra kur kas daugiau. Su jų pastarųjų trejų metų darbais supažindins iš Lietuvos atvykstanti animacinių filmų dailininkė ir režisierė Jūratė Leikaitė.

Jūratė Leikaitė 1986 m. baigė Valstybinį dailės institutą, o 1987 m. — Lietuvos kino studijos dailininkų animatorių kursus. Nuo 1998 m. ji yra Kinematografijos sąjungos narė. Dailininkė yra sukūrusi ir režisavusi tris animacinius filmus, kurių vienas — „Meta-

SKELBIMAI

Ivairūs

ELEKTROS ĮVEDIMAI – PATAISYMAI
Turiu Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Of. Mgr. Aukštas S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8854
(773) 581-8854

STASYS CONSTRUCTION
Stalio darbai, rūšių, vonių ir virtuvų įrengimas; priestatai; keramikos plytelės; „sidings“, „soffits“, „decks“, „gutters“, plokštės ir „shingle“ stogai; cementas, dažymas. Turiu darbo draudimą.
S. Benetis, tel. 630-241-1912.

Reikalingos moterys valymo darbams.
Tel. 630-435-9374
Skambinti vakarais.

RIVERDALE AUTOMOTIVE
Transportuojame ir pakeičiame padangas naudotą auto. Pigiai parduodame išsimo-kejamus, remontuojame po svarių; atstatome auto geometriją, užsakome dalis geriausia kaina, keičiame agregatus.
Skambinti Rimui tel. 708-291-8296.

Išnuomojamas kambarys
materijai savaitgaliais
35th ir Parnell apylinkė.
Skambinti tel.
773-548-5642

Parduodu naudotus gerus automobilius.
Padėdu sutvarkyti paskolas.
Dėl platesnės informacijos skambinti tel. (773) 548-5642

Nekilnojamo turto

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(773) 590-0205
(708) 425-7160

RIMAS L. STANKUS

- Greitas ir sąžiningas pataravimas
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Pensininkams nuolaida

ALANTA FINANCIAL CORP.

3240 N. PULASKI RD.
CHICAGO, IL
Ieškote automobilio?
• padėsime pigiai nusipirkti iš varžytinių;
• maži mėnesiniai mokesčiai, norint pirkti išsimokejamum;
• nėra kredito istorijos? Ne problema!
• automobilių draudimas geriausiomis sąlygomis.
Kreiptis:
Arūnas, tel. 773-205-7702.

Reikalingi vairuotojai
turintys CDL leidimą.
Darbas Čikagoje. Kreiptis:
namų tel. 630-910-7581
auto. tel. 773-251-7640

Pinigai, sluttiniai, persikraustymas į Lietuvą per TRANSPAK.
Tel. 1-773-838-1050
Lemont, IL - sekmadieniais

Reikalingi vairuotojai

morfozės — yra pelnęs tarptautinio festivalio „UNICA 98“ sidabro medalį bei Sankt Peterburgo Baltijos šalių trumpo metražo filmų festivalio aukso medalį. Paskutinis dailininkės darbas „Braškės ant eglės“ dar visai „karštas“ — jis baigtas kurti šių metų vasarį. Jūratė Leikaitė yra ir kelių kitų, ne jos režisuotų, filmų dailininkė.

Jūratė ne tik kuria filmus. Ji taip pat iliustruoja knygas vaikams. Nuo 1992 m. jau išleista vienuolika knygelių su jos iliustracijomis. Taip pat dailininkė randa laiko ir laisvai kūrybai: tapybai, grafikai. 1996 m. jos kūrybos paroda įvyko galerijoje „Arka“, o 1997 m. — galerijoje „Skliatai“ Vilniuje. Be to, 12 jos tapybos darbų teisingumo tema puošia Vidaus reikalų ministerijos posėdžių salę, dekoratyvinę freską — Naujosios Vilnios aukštesniosios technikos mokyklos salę, o grindų mozaiką — parduotuvę „Bomba Muzika“ Vilniuje.

Balzeko muziejus, 6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL surengs tris, su lietuviškąja animacija bei Jūratės Leikaitės kūryba susijusius renginius.

Balandžio 9 d., penktadienį, 7 val. vak., įvyks: dailininkės Jūratės Leikaitės tapybos, grafikos ir mišria technika atliktų darbų parodos atidarymas; Lietuvos kino studijos dailininkų animatorių darbų paroda; pokalbis apie lietuvišką animaciją; Jūratės Leikaitės sukurtų animacinių filmų peržiūra.

Balandžio 17 d., šeštadienį, 3 val. po pietų, įvyks: lietuviškų animacinių filmų vaikams peržiūra; pasakojimas vaikams apie tai, kaip kuriami animaciniai filmai; pamoka vaikams, kurios metu vaikai sukurs savo filmuką.

Balandžio 24 d., šeštadienį, 7 val. vakaro, įvyks: lietuviškų animacinių filmų suaugusiems ir vaikams peržiūra; pasakojimas-paskaita apie Lietuvos animacinių fil-

mų kūrėjus ir jų darbą; atsakymai į klausimus.

Sekmadieniais, balandžio 11, 18, 25 d., nuo 11 iki 3:30 val. popiet: animacinių filmų rodymas (vieno seanso trukmė — 1,5 valandos).

Visų renginių metu bus galima įsigyti lietuviškų animacinių filmų vaizdajuosčių. Maloniai kviečiame visus — suaugusius ir vaikus — atvykti ir susipažinti su lietuviškąja animacija. Daugiau informacijos teikiama muziejaus telefonu: 773-582-6500.

Karilė Vaitkutė

BŪSIMI PASAULIO LIETUVIŲ NAMAI

Vasario 8 d. Ukmergės rajono savivaldybėje vyko pasitarimas dėl A. Smetonos dvaro Užulėnyje tvarkymo ir panaudojimo perspektyvų.

Savivaldybė jau metus projektuoja Pasaulio lietuvių namų viziją, kurią sudarytų: pasaulio lietuvių organizuojamos konferencijos, nakvynės namai, maitinimas, kaimo turizmas, medžioklė ir kt. Svarbu, kad šis projektas leistų sukurti ir papildomas darbo vietas.

Šiais metais A. Smetonai sukaks 125 metai. Ta proga galvojama sutvarkyti dvarą: centrinius rūmus, parką, ežerą. KTU dėsytuoju K. Žalnieriaus vadovaujami studentai parengė kursinį darbą „A. Smetonos dvaro — sodybos sutvarkymo principinė schema“. Manoma, kad šis studentų darbas įgyvendinti praktiškai.

Ukmergės rajone yra ir daugiau vietų, susijusių su A. Smetona: gimtinė, mokykla prie gimtinės, Ukmergės m. A. Smetonos gimnazija ir pan. Kuriant Pasaulio lietuvių namus, manoma, kad būtų tikslinga visus šiuos objektus sujungti į lokalinį turistinį maršrutą. Didžiausios diskusijos vyksta dėl būsimojo Pasaulio lietuvių namų šeimininko, t.y. lieka neišspręstas nuosavybės klausimas.

„Kultūros gyvenimas“, 1999, Nr. 4

Antanas Vanagaitis.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Labai teigiama straipsni apie Lietuvos pasirošimą NATO narystei, Lietuvos Seimo pirmininko viešnagę Čikagoje ir dalyvavimą pirmadienį, kovo 8 d., Loyola universiteto suruoštame „National Strategy Forum“ simpoziume išspausdino „Chicago Tribune“ dienraštis (kovo 9 d.). Straipsnį parašė šio dienraščio nuolatinis bendradarbis žurn. Michael McGuire, kuris taip pat buvo vienas iš svarstybių dalyvių.

Daumanto — Dielininkaičių jaunųjų ateitininkų kuopos susirinkimas sekmdienį, kovo 14 d., Ateitininkų namuose vyks pasibaičius vaikams skirtoms šv. Mišioms Pal. Jurgio Matulaučio misijoje. Visi prašomi dėvėti uniformomis. Susirinkimo tema — tautiškas. Pirmadienį, kovo 15 d., 1 val. popiet, „Seklyčioje“. Dr. G. Paliokienė yra Lietuvos Katalikų moterų sąjungos pirmininkė.

Kas naujo

„Draugo“ knygynelyje

Jums atsivertę tikra Mažosios Lietuvos gyvenimo enciklopedija, jei į rankas paimtumėte naujai išleista Alberto Juškos knyga „Mažosios Lietuvos Bažnyčia XVI-XX amžiuje“. Ji pateikia net 162 religinių bendruomenių istorijas, atskleidžia čia dirbusių dvasininkų pastoracinę veiklą, skaitytųjų supažindina ir su Mažosios Lietuvos istorija, ir su religijų kaita. Šią 782 psl. knygą jau galite įsigyti „Draugo“ knygynelyje, jos kaina — 25 dol. Pirkejai turi pridėti 3.95 dol. už persiuntimą, o Iliniojaus gyventojai — dar ir pardavimo mokestį — 2.19 dol.

Gavėnios susikaupimo dienos — rekolekcijos šv. M. Marijos Gimimo parapijoje, Marquette Parko apylinkėje, vyks kovo 19, 20 ir 21 d. Penktadienį ir šeštadienį pamaldos bus 9 val. r. ir 5 val. popiet, o sekmadienį per Sumą (10:30 val. r.). Joms vadovaus Kauno arkivyskupijos vysk. augziliaras Rimantas Norvilas. Išpažinių bus klausoma pusvalandį prieš visas rekolekcijų Mišias. Po Sumos sekmadienį, kovo 21 d., bus blynų pusryčiai ir susitikimas su vyskupu parapijos salėje. Visi kviečiami gausiai dalyvauti ir pasinaudoti šia dvasinio atnaujinimo proga.

LKMS susitikimas su Lietuvos Švietimo ir mokslo viceministre dr. Gražina Paliokiene bus ketvirtadienį, kovo 11 d., 1 val. popiet, „Seklyčioje“. Dr. G. Paliokienė yra Lietuvos Katalikų moterų sąjungos pirmininkė.

Vysk. Rimantas Norvilas, Kauno augziliaras vysk. ir Tarptautinės seminarijos rektorius, vadovaus dviejų vakarų rekolekcijoms šv. Antano parapijoje, 1500 S. 50th Ave, Cicero. Pirmadienį, kovo 15 d., ir antradienį, kovo 16 d., 6:30 val., vysk. Norvilas aukos Mišias ir praves konferenciją. Be to, pirmadienį bus giedami „Graudūs verksmai“, o antradienį bus Susitaikymo (Atgailos) sakramento pamaldos su galimybe priėti išpažinties. Visi apylinkių lietuviai kviečiami.

M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijoje Gavėnios susikaupimas lietuvių kalba bus kovo 12, 13 ir 14 d. Kiekvieną rytą pamaldos 9 val., o sekmadienį, kovo 14 d., 10:30 val. r. Sekmdienį po Mišių pabendravimas parapijos mokyklos salėje. Susikaupimo dienos vadovaus Kauno vysk. augziliaras Rimantas Norvilas.

Priešvėlykinis susikaupimas — rekolekcijos Pal. J. Matulaučio misijoje, Lemonte, numatomas š.m. kovo 22, 23 ir 24 d., 7 val. vak. Rekolekcijas ves Biržų klebonas tėvas Jėzuitas Stasys Kazėnas. Visi kviečiami dalyvauti šiame dvasiniame susitelkime.

A.a. Marytės Kupcikevičienės mirties metinėse, ši sekmadienį, kovo 14 d., visi velionės artimieji, draugai ir pažįstami yra prašomi prisiminti ją savo maldose.

Prasmingiausia knyga lietuvių kalba yra „Šventas Raštas“. Abi jo dalys — Senasis ir Naujasis Testamentas buvo neseniai išleisti Lietuvoje (paruoštos šiam krašte). Knygos sutiktuvės ruošia „Draugas“ kovo 27 d., šeštadienį, 7 val. vak., Lietuvių dailės muziejuje, Lemonte. Ne tik kviečiame, bet ir raginame visus tautiečius šioje šventėje dalyvauti ir įsigyti vertingą „Švento Rašto“ knygą. Tai tikrai tinkamas renginys Gavėnios pabaigos proga.

„Savaitgalio romanas“... Vieniems tai prisiminimas, kitiems svajonė, o Los Angeles Dramos sambūriui — realybė. „Margutis II“ visus kviečia, ne visam savaitgalio, o tik sekmadienį, kovo 14 d., 3 val. p.p., pagyventi to „Savaitgalio romano“ nuotakomis Jaunimo centro didžiojoje salėje. Nors Čikagos oras svetiems iš Los Angeles nelabai palankus, bet sutikime juos šiltai, pripildykime salę ir parodykime, kad mūsų miesto bei apylinkių lietuvių širdys šiltos.

PASIBELDĖ Į DURIS

Pas seselę Margaret Zalot, Maria aukštesniosios mokyklos vedėją, kažkas pasibeldė į duris. Už durų mergaitė, neseniai atvykusi iš Lietuvos, atėjusi prašyti, kad ją priimtų į mokyklą. Nors ir mergaitė, ir jos tėveliai neturėjo lešų sumokėti už mokslą, seselė ją priėmė. Taip įvyko kelis kartus. Tad ir dabar ten mokyklą lanko septynios mergaitės, neseniai atvykusios iš Lietuvos.

Kad mergaitės galėtų toliau lankyti mokyklą, reikalinga finansinė parama. Tuo reikalauja susidarę komitetas, kurio pirmininkas yra dr. Linas Sidrys. Šis komitetas buvo neseniai susirinkęs pasitarti.

Posėdyje taip pat dalyvavo lietuviškos mokinės. Jos prisitardė — kiekviena pasisakydama kur gyvena Lietuvoje ir kiek daugiau apie save. Kelios jų dirba kaip savanorės šv. Kryžiaus ligoninėje. Viena žaidžia krepšinio mokyklos komandoje. Kita priklauso dramų būreliui ir vaidina mokyklos „Annie“ pastatyme šį pavasarį. Mergaitėms patinka ši mokykla, nes čia seselės joms padeda su anglų kalba. Čia aukštesnis mokslo lygis ir maloni aplinka.

Komitetas toliau posėdžiaus, svarstydamas, kaip suteikti lešų joms (kainuoja 5,500 dol. vienai mergaitai vieniems metams).

Daugiau informacijos bus pateikta vėliau.

Vida Sakevičiūtė

„Žiburelio“ mokyklėlės mokinė Nora Sadauskaitė.

Redaguoja J. Plačas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

1484 — 1984

Šv. KAZIMIERAS

Šis dail. Vlado Vijeikio piešinys pieštas šv. Kazimiero 500-čio nūo jo mirties proga. Šiais metais sueina jau 515 metų.

ŠVENTAS KAZIMIERAS IR LIETUVOS LAISVĖ

Šv. Kazimieras — Lietuvos šventasis, kurio žemiškas kūnas išsilo Vilniaus katedroje, specialioje Jo garbei koplyčioje. Pagal bažnyčios mokslą, šventieji, būdami danguje, tarpininkauja pas Dievą ir žemiškuose reikalauja. Žinoma, jei kas to tarpininkavimo prašo. Kai Lietuva po bolševikų okupacijos pasiskelbė laisva ir nepriklausoma respublika, reikia duoti kreditą ir šventajam Kazimierui. Masiškai susirinkę žmonės šaukė „Lietuva, Lietuva“, bet širdyje meldė ir dangaus pagalbos. Dievas tokią pagalbą žmoneis yra pažadėjęs: „Išskokite ir rasite, belskite ir bus atdaryta“... Šiandien visos pasaulio pripažįsta, kad Lietuva savo maldos ir dainos revoliucija sugriovė galingą bloigio imperiją.

Jau devyneri metai, kai Lietuva laisva ir nepriklausoma, tačiau daug liūdnu žinių ateina iš Lietuvos. Jaunimo mažai lanko bažnyčias, mokyklose ne visi ateina į tikybės pamokas. TV ir spaudoje daug jaunimo dvasią nuodijantis medžiagos ir daug kitokių blogybių. Dievui nepatinka tokie dalykai ir jeigu taip ilgai viskas tęsis, Dievas gali nusigręžti nuo mūsų šalies. Kas tada gali atsitiikti? Reikia padėti Lietuvai išbristi ne tik iš materialinio skurdo, bet svarbiausia, iš moralinio purvo. Lietuva, būdama blaivi, skaisči, religinga, lengviau nugalės ir fizines negeroves.

Redaktorius

Šv. KAZIMIERAS

Kazimieras — tai brolis mano
Ir karalaitis Lietuvos —
Seniai seniai įsiai gyveno
Tenai, kur Vilnius ant kalvos.

Mylėjo Dievą ir Tėvynę,
Laimėti vedė jos pulkus —
Nuo priešų Lietuvą apgynė,
Kaip Vytis nuostabiai puikus.

Maldoj užmigę žydi pėdos,
Prie katedros ramių skliautų —
Verbų kaciukais aikštės rėdos —
Kaziuko laukiau aš ir lauki tu.

Ir Lietuva jo savo ilgis,
Rankas pavaršarui ištiedama —
Praeina žiemos. Naktys ilgos —
Kazimierai, Pavasario taip laukia

Lietuva!

O. B. Audronė

KAZIUKO MUGĖ

Kaziuko mugė buvo smagi. Buvo daug įvairių daiktų. Vilka turėjo loteriją. Skautai leido žaisti žaidimus. Prityrę skautai turėjo valgyklą. Dabar mano brolis yra kandidatas į vyčius. Paukštytės turėjo loteriją. Skautės ir prityrusios skautės pardavinėjo įvairius rankdarbius. 3 val. buvo vaidinimas „Meškiukas Rudnosiuokas“. Aš buvau Rudnosiuoko tėvas. Pasibaigus mugėi, su drauguėjau namo.

Vytenis Krukonis
Bostono lit. m-los mokiny

MINTYS GAVĖNIAI

Makedonijos karalius Pilykas buvo įpareigojęs vieną iš savo pareigūnų kiekvieną rytą karaliui keltantis, priminti: — Karaliau, esi žmogus. Gyvenki atsimindamas, kad reikės mirti.

Kiekvienas atsiminkime, kad esame žmonės, kiekvienas atsiminkime, kad reikės mirti,

ir kiekvienas supraskime, kad mūsų gyvenimas neturi būti lyg pėdos vandenyje, kurios tymės nepalieka. Ne! Pasi-traukdami iš pasaulio mes privalome pasiekti bent tą patenkinimą, kad mes nors krisleliu prisidėjome, jog į pasaulį buvo įnešta daugiau gero ir kilnumo.

Pagal prel. J. Prunskį

Tėvynės ZVAIGZDUTĖ

Isteigta Lietuvių Mokytojų Sąjungos Čikagos skyriaus

VASARIO 16-TOS ŠVENTĖ

Vasario 16-ta yra šventė, nes Lietuva tą dieną atgavo laisvę, svietimos kariuomenės turėjo apleisti Lietuvą. Ta proga mes rengiame minėjimus.

Kai mes atvykome į minėjimą, mes valgėme didžkukulius (cepelinus). Po to ejoje ir programos repeticiją. Minėjime šokome Dują, Sukintį ir Noriu miego. Aš išmokau eilėraščių. Visiems patiko minėjimas.

Po minėjimo mes atsisveikinome ir važiuome namo. Aš jaučiaus labai smagiai.

Gintas Bradūnas
Baltimorės Karaliaus
Mindaugo lit. m-los
mokiny. („Mūsų metai“)

GALVOSŪKIO NR. 87 ATSAKYMAS

1. Kasu, 2. rasi, 3. okas, 4. klasė, 5. rasa, 6. masė, 7. karavalas, 8. maršas. Gali būti ir kiti žodžiai.

GALVOSŪKIO NR. 88 ATSAKYMAI

1. Lažas. 2. Dekla. 3. Alkas. 4. Tacitas. 5. Jogaila. 6. Bona. 7. Ona. 8. Giltinė. 9. Kulgrinda. 10. Grašia. 11. Saulės. 12. Krivis. 13. Saikas. 14. Šlėktos. 15. Žvejyba. 16. Mindaugas. 17. Kuršiai. 18. Čincas. 19. Durbės. 20. Kalavijas. 21. Gotika. 22. Igės. 23. Linai. 24. Upė. 25. Arklas.

GALVOSŪKIO NR. 89 ATSAKYMAS

Karas, maras, aras.

GALVOSŪKIO NR. 90 ATSAKYMAI

1. Vilniuje 1938.V.1 įvyko špagomis dvikova tarp Lenkijos atsargos karininko Chomskio ir vilniečio lietuvių Prano Žizmaro (gim. 1907. II.2). Šią dvikovą laimėjo lietuvis, nugalėjęs Lenkijos karininką C. Chomskį. („Tėviškes žiburiai“ Nr. 6, Mississauga, 1997.II.4). 2. Sporto kamuolys egzistavo jau priešistoriniais laikais. Graikų rašytojas Homeras rašė apie kamuolį. Senovės egiptiečiai ir romėnai mėgo kamuolio žaidimus. Šv. Rašte Izajas irgi mini kamuolį. (Isa 22:17-18; E. Brit., 3-19, Chicago, 1968 m.). 3. Šuo miegodamas knarkia. Šu nys sapnuoja miegodami. 4. Pagalbos šauksmas iš laivo ar lektuvo, vartojant SOS, tarptautinėje konferencijoje buvo pripažintas nuo 1927 metų. Tos raidės reiškia: Save Our Souls — gelbėk mūsų sielas! (L.E. 28-305, Boston, 1963). 5. Savo tikslams propelerį vartoję senovės egiptiečiai ir kiniečiai. Europoje propeleris emė zengti pažangos keliu 1680, 1731, 1746, 1752, 1754, 1768, 1784 metais. Laivams garu varomas propeleris buvo išrastas 1787 m. (The Amer. Peoples Enc., 16-189, Chicago, 1953).

GALVOSŪKIS NR. 106

1. Surašykite 20 vyriškų vardų, kurie turi raidę **f**, pvz. Alfredas. 2. Renkant naująjį popietį, kai virš Vatikano stogų pasirodė balti arba juodi dūmai, ką tai reiškia? 3. Kiek Lietuvoje yra ozkų? 4. Kai praslink 14 bilijonų metų, ar Saulė atvės, ar ji taps karšta žvaigždė? 5. Kas ir kada su-

galvojo „labirintą“? Už visus teisingus ir plačiau paaiškinčius atsakymus, skiriama 10 taškų, o už trumpus — tik 5 taškai.

Atsiuntę kun. dr. E. Gerulis

GALVOSŪKIS NR. 107 (Rebusas)

Perskaitykite rebuse patarimą. (5 taškai)

Sudarė 7 klases mokinė Rita Rimkutė iš Vidmantų km., Kretingos rajono

GALVOSŪKIS NR. 108

(Skaiciai) Sujunkite taškus ir sužinosite, kas yra nupiešta. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 109

Kelintais metais buvo šie įvykiai: birželio mėn. 15 d. rusai okupavo Lietuvą. Liepos mėn. 14 d. rusų NKVD kariuomenės teroro sąlygomis pravedė prievartinis ir suklauostytus rinkimus. Liepos mėn. 21 d. sušaukė prieš ir išdavikų engiamą naują „išrinktą Seimą“, kuris nutarė „prašyti“, kad Maskva „priimtų“ jau rusų okupuotą Lietuvą į Sovietų Sąjungos sudėtį. Rugpjūčio 3 d. minėtą „prašymą“ Maskva patenkino. Rugpjūčio 25 d. buvo „priimta“ priešio padikuota Lietuvos okupacinė Konstitucija. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 110

Daugtaškių vietoje įrašė rai-des, gausite sakinius, pagal nurodytas reikšmes. O iš pirmųjų raidžių žymyn — Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo datą. 1. ... Miestas, kuriame buvo pasirašytas Lietuvos Nepriklausomybės aktas. 2. ... Lietuvos miestelis Suvalkijoje prie ežero, netoli Vokietijos sienos. 3. ... Pirmasis Lietuvos prezidentas. 4. ... Jogailos tėvas. 5. ... Vieta prie Nemuno, kur ir dabar dar tebestovi senovės pilis. 6. ... Senovės lietuvių ginklas. 7. ... Muzikinis veiklas, kuriame dainuoja choras ir solistai. 8. ... Vieta Lietuvoje, kur yra stebuklinga Marijos šventovė. 9. ... Gražiais ragais miško žvėris. 10. ... Didžiausia Suvalkijos upė. 11. ... Ką geras vaikelis pavasarį padaro paukšteliams. 12. ... Dievo Motinos Marijos motinos vardas. 13. ... Aukščiausias Lietuvos tiltas. 14. ... Pirmoji moteris pasaulyje. 15. ... Lietuvos uostas. 16. ... Žemaitijos sostinė. 17. ... Nevėžio intakas prie Kėdainių. 18. ... Nedidelė, bet labai graži upė, įtekanti ties Kaunu į Nemuną. 19. ... Viena iš Viduržemio jūros valstybė. (5 taškai)

S K E L B I N I A I

• Poezijos pavasarielis vyks Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre, kovo 13 d., šeštadienį, 6:30 v.v. Eiles skaitys Angelė Našlūnienė, dainuos etnografinis ansamblis „Deltia“. Po to bus vakarinės (\$15 asm.), meno darbų varžytinės ir daugiau malonumų. Rengia Algimanto Kezio galerija ir Jaunimo centro diskoteka. Vakariene užsisakyti iki kovo 11 d., tel. (708) 749-0888. (sk.)

• Greitai persiunčiame ir pristatome siuntinius Lietuvoje. Persiunčiame automobilius ir komercinius krovinis. Vertiname ir notarizuojame, paruošiame dokumentus JAV vizų prašėjimui ir iškvietimui. Smulkesnė informacija tel. 773-434-7919, 630-257-6822, 1-888-615-2147 Atlantic Express Corp. (sk.)

• Greitai persiunčiame ir pristatome siuntinius Lietuvoje. Persiunčiame automobilius ir komercinius krovinis. Vertiname ir notarizuojame, paruošiame dokumentus JAV vizų prašėjimui ir iškvietimui. Smulkesnė informacija tel. 773-434-7919, 630-257-6822, 1-888-615-2147 Atlantic Express Corp. (sk.)

773-535-9500

ADVOKATAS GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandros pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis
Civilinės ir kriminalinės bylos
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60639
Tel. 773-778-6700
Toll free 24 hr. 888-776-6743
Darbo val. nuo 9 v.r. iki 7 v.v.
Šeštadi. 9 v.r. iki 1 v.p.p.

ADVOKATAS Vytenis Lietuvninkas
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skambinti gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-264-0160
Tel. 630-267-0200, Lemont, IL